

Vedrørende præcisering og optimering af ordninger for nød- og gårdslagtning

Kære Fødevarestyrelse,

Vores medlemmer oplever generelt, at kontrollen i forbindelse med nød- og gårdslagtninger foregår på en konstruktiv måde og i en behagelig tone. Der er stor værdi i det samarbejde, der eksisterer mellem embedsdyrlægerne, de praktiserende dyrlæger samt besætningsejerne. Den Danske Dyrlægeforening (DDD), Ansatte Dyrlægers Organisation (ADO) og Dyrlægernes Arbejdsgiverforening (DA) vil dog gerne gøre opmærksom på nogle ønsker om præciseringer af retningslinjerne for nød- og gårdslagtning samt en række praktiske udfordringer, som praktiserende- og embedsdyrlæger oplever i forbindelse hermed. Vi håber, at Fødevarestyrelsen vil adressere disse med henblik på at sikre en mere ensartet og effektiv praksis på området og reducere risikoen for konflikter mellem embedsdyrlæger, praktiserende dyrlæger og besætningsejere.

1) Præcisering af dyr omfattet af nød- og gårdslagtning

Vi oplever, at der er behov for mere detaljeret information om ordningerne, herunder hvornår dyr kan slagtes under henholdsvis nød- og gårdslagtning. Det er oftest det, der giver anledning til konflikt mellem embedsdyrlæge og praktiserende dyrlæge eller besætningsejer i forbindelse med ordningerne. Det ville være særdeles nyttigt med eksempler på situationer, hvor disse ordninger kan anvendes, og hvornår de ikke kan, så der opnås en fælles forståelse af reglerne blandt alle parter.

2) Krav til aflivningsprocedurer

Både de praktiserende dyrlæger og embedsdyrlægerne ønsker naturligvis at aflivningen gennemføres korrekt og i overensstemmelse med gældende forskrifter for dyr, der skal anvendes til konsum. Dyrlæger er qua deres uddannelse kvalificeret til at aflive dyr, og kan gøre dette uden kompetencebevis; men for dyrlæger som ikke har været i f.eks. kødkontrollen kan der imidlertid opstå usikkerhed om, hvad den korrekte fremgangsmåde er. DDD er bevidst om, at det er beskrevet i regelværket herom. Alligevel oplever praktiserende dyrlæger, at forskellige embedsdyrlæger giver forskellige vejledning i forbindelse med tilsynene.

Situationen, hvor en dyrlæge skal føre tilsyn med en anden dyrlæge, kan i forvejen være presset og ubehagelig, hvilket forstærkes på begge sider, når der ikke er en tydelig information om, hvordan opgaven skal udføres.

DDD opfordrer derfor til, at Fødevarestyrelsen udarbejder en klar og operationel vejledning om bedøvelse og aflødning i forbindelse med aflivning af dyr til konsum. Det vil kunne øge dyrlægernes faglige tryghed og sikre, at aflivningen udføres korrekt og ensartet. Det vil samtidig bidrage til et mere konstruktivt samarbejde mellem praktiserende og embedsdyrlæger og skabe bedre forudsætninger for et trygt arbejdsmiljø.

3) Sproglige barrierer hos embedsdyrlæger

Vi har modtaget meldinger om udfordringer med embedsdyrlæger, der har begrænsede dansk kundskaber, hvilket kan føre til misforståelser mellem dem og besætningsejere samt praktiserende dyrlæger. Vi ønsker at høre, om der er planer for at sikre bedre kommunikation i disse situationer.

4) Uens praksis ved fremvisning af kompetencebevis

Der opleves forskellig praksis blandt embedsdyrlæger i forhold til kravet om kontrol af kompetencebevis ved nødslagtning. Nogle besætningsejere kan undlade at fremvise beviset, mens andre bliver pålagt det. Vi opfordrer til en ensartet tilgang på området.

5) Embedsdyrlægers faglige kompetencer til vurdering af slagteegnethed

DDD er bekendt med, at håndteringen af nød- og gårdslagtninger varierer mellem Fødevarestyrelsens tre enheder. I én enhed er det frivilligt, om embedsdyrlægen påtager sig opgaven – forudsat at vedkommende har de nødvendige kompetencer, f.eks. baseret på tidligere erfaring fra kvægpraksis. I andre enheder forventes det, at alle embedsdyrlæger bidrager til opgaveløsningen. DDD vurderer, at der er behov for tilbud om kompetenceløft eller ensretning af, hvem der skal og kan varetage disse opgaver. Det er ikke hensigtsmæssigt for arbejdsmiljøet at pålægge opgaver af denne karakter til medarbejdere, der ikke føler sig kompetencemæssigt rustet til dem.

DDD finder det afgørende, at embedsdyrlæger er tilstrækkeligt opdaterede til at foretage kliniske vurderinger i forbindelse med nødslagtning. De behøver ikke kunne diagnosticere specifikke sygdomme, men det er selvfølgelig væsentligt for fødevarer sikkerheden, at de fx kan udelukke forgiftning som følge af yverbetændelse. Et ønske som DDD hører fra såvel praktiserende som embedsdyrlæger.

DDD står gerne til rådighed med f.eks. materiale eller kurser om undersøgelse af liggende køer.

6) Embedsdyrlægers rolle og ansvar ved mislykket aflivning

DDD anmoder på vegne af medlemmerne om en afklaring fra Fødevarestyrelsen vedrørende embedsdyrlægers ansvar og rolle i tilfælde, hvor en aflivning ikke forløber korrekt.

DDD vurderer, at embedsdyrlægen i henhold til dyrlægeløftet kan være forpligtet til at overtage aflivningen i sådanne tilfælde, men samtidig var det netop fordi praktiserende dyrlæger fik en dobbeltrolle ved både at foretage aflivning og kontrollen, at Fødevarestyrelsen hjemtog kontrollen.

Konkret ønskes der svar på, hvilket ansvar embedsdyrlægen har, hvis den person, der foretager aflivningen, ikke er i stand til at fuldføre den, og hvordan Fødevarestyrelsen opfatter uvildighed i opgaven i sådanne tilfælde.

Derudover giver enkelte embedsdyrlæger udtryk for, at de ikke føler sig fagligt kvalificerede til at udføre en aflivning under disse omstændigheder. Hvis embedsdyrlæger kan risikere at skulle aflive i sådanne tilfælde er det vigtigt, at Fødevarestyrelsen sikrer, at deres kompetencer inden for hygiejnisk og korrekt aflivning er opdaterede.

7) Arbejdsskader

Da praktiserende dyrlæger havde opgaven med AM-kontrol i ordningerne oplyste Fødevarestyrelsen, at arbejdsskader i forbindelse med dyrlægernes eventuelle assistance

til aflivning ikke var dækket af FVST, fordi aflivning ikke var en del af dyrlægernes opgavebeskrivelse. Hvis det forventes, at embedsdyrlægen træder til og assisterer, hvis en aflivning ikke forløber korrekt, ønsker ADO derfor en afklaring af de forsikringsmæssige forhold for embedsdyrlæger i tilfælde af arbejdsskade i en sådan situation.

8) Varsling ved forsinkelse

Der har været enkelte eksempler, hvor embedsdyrlægen er blevet meget forsinket i forhold til den aftalte tid. Det kan der være mange og gode grunde til, men af hensyn til besætningsejere og i enkelte tilfælde også den praktiserende dyrlæge, anmoder vi om, at Fødevarestyrelsen anmoder embedsdyrlægerne om at informere besætningsejere, hvis de bliver forsinkede i forhold til en aftalt tid.

9) Øget information om støtteordning

Det er DDDs opfattelse, at der er begrænset kendskab til muligheden for at søge om delvis støtte af udgifterne forbundet med ordningerne. En bedre kommunikation på dette område vil kunne øge incitamentet for at benytte ordningen og dermed potentielt også sikre bedre ressourceudnyttelse. DDD opfordrer derfor Fødevarestyrelsen til at informere besætningsejere mere aktivt og tydeligt om de eksisterende refusionsmuligheder ved brug af slagtning på bedriften.

10) Tidsrum for rekvirering af nødslagtning

Slutteligt bemærkes det, at DDD fortsat er bekymret over det forholdsvis korte tidsrum, hvor nødslagtning kan rekvireres, og om der er allokeret tilstrækkelige ressourcer til ordningen fra Fødevarestyrelsen. Vi mener, at flere dyr kunne reddes til konsum i stedet for destruktion, hvis ordningen var mere fleksibel, og dermed en opfordring til, at tidsrummet for ordningen udvides.

Vi ser frem til jeres svar og en dialog om, hvordan disse forhold kan optimeres til gavn for både besætningsejere, dyrlæger og myndigheder.

Med venlig hilsen

Hanne Knude Palshof, DDD
Daniel Lindegaard Hjort Lund, ADO
Mikkel Markussen, DA